

[Bundvad.]

på mit partis vegne siger den højtærede socialminister tak, fordi han har fremsat lovforslaget.

Jeg kender alle faserne i dette lovforslags tilblivelse, fra 1934, da daværende socialminister Ludvig Christensen lod nedsætte et udvalg til forberedelse af sagen, til i dag, da sagen behandles, og jeg ved, at de forberedende instanser har udført et overmåde anerkendelsesværdigt arbejde, som de fortjener tak for. For mig at se er der skabt et godt og velfunderet grundlag for en god arbejderbeskyttelseslov.

Hvilke mere principielle ønsker kan man have til en sådan lov? Man må gå ud fra den grundbetragtning, at samfundets egentlige værdier er jorden og arbejdskraften. Hvad arbejdskraften angår, må den have en god og fyldig uddannelse og dernæst en beskyttelse, der bevarer den sund længst muligt. Anlægger man den betragtning, vil man se, at en arbejderbeskyttelseslov er en forebyggende sociallov med et betydeligt perspektiv. Jo færre ulykker, jo bedre den almene sundhedstilstand er, og jo bedre arbejderne befinder sig på arbejdspladsen, des større er samfundets samlede produktive kraft. De penge er givet godt ud, der skåner den enkelte for de menneskelige lidelser, som sygdomme, ulykker og eventuelt invaliditet medfører. Dertil kommer den økonomiske betragtning, at der jo utvivlsomt vil kunne spares betydelige summer til sygeudgifter og sociale udgifter, hvis vi lægger hovedvægten på det forebyggende fremfor på det helbredende og understøttende.

Loven må derfor ikke alene tage sigte på at beskytte arbejderne mod den åbenlyse ulykkesfare, men må gå videre og skabe mulighed for beskyttelse af arbejdernes sundhed og for at fremme deres velbefindende på arbejdspladserne, og det glæder mig at kunne sige, at det foreliggende lovforslag tager sigte herpå. Man kan sige om lovforslaget, at det tilsigter at ændre den bestående tilstand så radikalt, at der er tale om en nydannelse. Lovforslagets enkelte paragraffer, ja, hvert af dets sætninger, indeholder derfor nogle problemer, som der må tages stilling til. Det mener jeg bedst kan ske i det kommende udvalg, og derfor undlader jeg at gå ind på enkeltheder; hverken stoffets omfang eller taletidens længde tillader det. I stedet skal jeg omtale nogle hovedtræk.

Jeg finder det rigtigt, at man her som i sin tid ved socialreformen søger at samle de mange spredte bestemmelser, regulativer, konventioner og mindre love, der efterhån-

den er givet, i een lov, som omfatter alt, hvad der har med arbejderbeskyttelse at gøre; det gør det lettere og mere overskueligt for alle, der skal arbejde med sagen. Spørgsmålet er, om man ikke kunne være gået et skridt videre og have taget f. eks. ferieloven og lukkeloven med, men det kan ministeren formentlig give udvalget en begrundelse for at man ikke har gjort.

Jeg er tiltalt af lovforslagets opbygning. De bestemmelser, der er generelle for alle erhverv eller for visse nævnte erhverv, er i paragraffer udpenslede til de mindste enkeltheder, det vil sige, at paragrafferne er udtømmende, således at parterne, der er berørt heraf, ved, hvad der kan kræves af dem, og ved, hvad tilsynet kan kræve gennemført, medens lovforslaget på andre områder er udformet som en rammelov med bemyndigelser til tilsyn, arbejdsråd og minister; det gælder for områder, der kun delvis er omfattet af lovens bestemmelser, eller for områder, hvor en udvikling, der ikke kan forudses, kan ventes. Herved bliver det muligt uden stadige ændringer at få loven og dens krav til at svare til arbejdslivets stadige skiften. Den, der måtte ængstes for bemyndigelser, henvises til arbejderrådets alsidige sammensætning.

Med hensyn til lovforslagets omfang vil jeg udtale min tilfredshed med, at det nu foreslås at forlade den nugældende lovs principper, der ret snævert begrænser området for tilsynet til stort set kun at omfatte fabrikker og håndværksmæssigt drevne virksomheder med 6 arbejdere og derover, og kun giver ret til maskintilsyn på andre felter. Bortset fra udtrykkeligt nævnte undtagelser, som vi gerne vil se på i udvalget, skal loven nu omfatte beskæftigelse af enhver art, offentlig eller privat, hvorved arbejdere — og dermed menes også medhjælpere — anvendes i en arbejdsgivers tjeneste.

Når man henser til den opgave, loven skal løse, er det både ønskeligt og rimeligt, man kan sige nødvendigt, at al beskæftigelse principielt omfattes af loven. Ulykkes- og sundhedsfarerne er ikke altid størst på de største virksomheder, eller hvor der bruges flest maskiner; ulykkesstatistikken viser det. I betænkningen af 1938 nævnes, at de gennemsnitlige årlige udgifter pr. helårsarbejder i anledning af indtrufne ulykker, beregnet over en 5-årig periode, fra 1928—1933, var følgende: for tre erhverv, der ikke er omfattet af loven i dag: for jordarbejde 33 kr. 77 øre, for transporterhvervet 20 kr. 62 øre og for byggeindustrien 15 kr. 94 øre. Heroverfor nævner jeg to områder